

Прокуратура України
ГЕНЕРАЛЬНА ПРОКУРАТУРА УКРАЇНИ

факс: 280-26-03

вул. Різницька, 13/15, м. Київ-11, 01011

№ 04-11-6470-17

**Червонозаводський районний суд
міста Харкова**

Судді Тесліковій І.І.

вул. Героїв Небесної Сотні, 36, 3 під'їзд, м. Харків,
61001

**Представника Генеральної
прокуратури України (за довіреністю)**

у справі № 646/7033/17

за позовом: Канцари Валерія Дмитровича
вул. Зелена, 33, м. Харків, 61009

до:

† **Генеральної прокуратури України**
вул. Різницька, 13/15, м. Київ, 01011
тел: (044) 280-26-03, ЄДРПО 0003451

† **Державної фіскальної служби України**
м. Київ, пл. Львівська, б. 8, 04053
e-mail: Kabmin_doc@sfs.gov.ua
тел.: +38 (044) 2725159

† **Головного управління державної
фіскальної служби України в
Луганській області**
вул. Енергетиків, б. 72, м. Северодонецьк,
93400, тел.: (0645) 70-20-80,
e-mail: lg.official@sfs.gov.ua

? **Державної казначейська служба України**
вул. Бастіонна, 6, м. Київ, 01601,
тел.: (044) 281-49-34
e-mail: office@treasury.gov.ua

**про відшкодування матеріальної та
моральної шкоди**

ВІДЗИВ

У провадженні Червонозаводського районного суду м. Харкова перебуває справа № 646/7033/17 за позовом Канцари Д.В. до Генеральної прокуратури України, Державної податкової адміністрації в Луганській області, Державної казначейської служби України, Головного управління казначейства України в

Київській області, Головного управління державної казначейської служби в Луганській області про відшкодування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконним арештом майна.

Звернувшись до суду з цим позовом, Канцара В.Д. зазначає, що постановою Ленінського районного суду м. Луганська від 15.05.2012 у справі № 1-16/2012 визнано незаконним арешт майна Канцари В.Д. та Канцари З.І.

Посилаючись на вимоги Закону України «Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянинові незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури і суду», ст. ст. 1173, 1174 ЦК України позивач просить суд стягнути 12000000 грн. матеріальної шкоди завданої посадовими особами відповідачів в результаті тривалої бездіяльності та 4200000 грн. моральної шкоди завданої умисним невиконанням постанови Ленінського районного суду м. Луганська від 15.05.2012. Також просить зобов'язати відповідачів виконати вказану постанову суду.

Позов є безпідставним виходячи з наступного.

Щодо вимог позивача до Генеральної прокуратури України про відшкодування матеріальної і моральної шкоди слід зазначити наступне.

За змістом постанови Ленінського районного суду м. Луганська від 15.05.2012 у справі № 1-16/2012 за результатами розгляду скарги Канцари З.І. та Канцари В.Д. від 14.02.2011 на постанову старшого слідчого відділу ДПА в Луганській області Лещенка О.А. від 18.09.2006 про накладення арешту на майно, суд постановив зняти арешт з майна Канцари В.Д.

Цим же рішенням суд постановив направити матеріали скарги Канцари З.І. та Канцари В.Д. на постанову про арешт майна від 18.09.2006 в Генеральну прокуратуру України в порядку ст. 94, 97 КПК України.

В мотивувальній частині постанови від 15.05.2012 зазначено, що підставою для її ухвалення стало проголошення цим же судом 15.05.2012 виправдувального вироку щодо Канцари В.Д.

Водночас вказана постанова суду не містить висновків про визнання дій слідчого, прокурора незаконними.

Крім того, позивачем не надано доказів набрання виправдувальним вироком щодо нього законної сили.

За змістом вироку Ленінського районного суду м. Луганська від 15.05.2012 Канцару В.Д. та Марійчук Н.В. визнано невинуватими в пред'явленому обвинуваченні за ч. 3 ст. 212 КК України по суду виправдано за відсутністю складу злочину.

В той же час, згідно з даними Єдиного державного реєстру судових рішень, обвинувальний акт у кримінальному провадженні, внесеному до ЄРДР за № 32012030000000008 за обвинуваченням Канцари Валерія Дмитровича, Марійчук Наталії Валеріївни за ч. 3 ст. 212 КК України, повернуто прокурору Луганської області в 2014 році.

За змістом ухвали колегії суддів судової палати з розгляду кримінальних справ апеляційного суду Луганської області від 05.03.2013 у справі № 406/993/13-к/13 (провадження № 11п/782/51/2013) (<http://reyestr.court.gov.ua/Review/29745764>) після розгляду кримінальної справи по суті, вирок Ленінського районного суду м. Луганська у відношенні Канцари Валерія Дмитровича та Марійчук Наталії

Валеріївни за ст. 212 ч. 3 КК України скасовано апеляційним судом Луганської області, а справа направлена на додаткове розслідування. Після проведення досудового розслідування, затверджений обвинувальний акт відносно Канцари Валерія Дмитровича та Марийчук Наталії Валеріївни у вчиненні кримінального правопорушення передбаченого ст. 212 ч. 3 КК України направлений до Алчевського міського суду.

Ухвалою Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 06.06.2014 у справі № 5-4240ск14 (<http://reyestr.court.gov.ua/Review/41317403>) відмовлено у відкритті касаційного провадження за касаційною скаргою обвинувачених Канцари Валерія Дмитровича та Марийчук Наталії Валеріївни на ухвалу Апеляційного суду Луганської області від 25.04.2014.

За змістом ухвали Алчевського міського суду Луганської області від 25.02.2013 у справі № 406/993/13-к (<http://reyestr.court.gov.ua/Review/29574006>) 6.02.2013 у провадження судді Алчевського міського суду Карпенка С.Ф. надійшли матеріали кримінального провадження № 32012030000000008 відносно Канцари Валерія Дмитровича за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 212 КК України, Марийчук Наталії Валеріївни, за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 212 КК України.

Ухвалою Перевальського районного суду Луганської області від 03.07.2014 у справі № 422/1704/13-к (<http://reyestr.court.gov.ua/Review/39645428>) обвинувальний акт по кримінальному провадженні, внесеному до ЄРДР за № 32012030000000008 за обвинуваченням Канцари В.Д., Марийчук Н.В. за ч. 3 ст. 212 КК України, повернуто прокурору Луганської області.

Крім того, постановою Печерського районного суду міста Києва від 02.06.2014 у справі № 757/2343/14-к (<http://reyestr.court.gov.ua/Review/39166391>), залишеній без змін ухвалою Апеляційного суду міста Києва від 09.12.2014 (<http://reyestr.court.gov.ua/Review/41969213>) скаргу Канцари Валерія Дмитровича на бездіяльність Генеральної прокуратури України, яка полягає у неприйнятті рішення в порядку ст. 97 КПК України 1960 року – залишено без задоволення.

У цій справі судом встановлено, що протягом 2007 – 2009 до Генеральної прокуратури України надійшли заяви Канцари В.Д. про злочини, вчинені окремими працівниками слідчого відділу ДПА в Луганській області, у зв'язку з необґрунтованим притягненням до кримінальної відповідальності, передбаченої ч. 3 ст. 212 КК України, незаконним проведенням обшуку в ході розслідування даної кримінальної справи; окремими працівниками ВДВС м. Алчевська у зв'язку з неправомірним накладенням арешту на належне Канцарі В.Д. майно; окремими працівниками прокуратури Ленінського району м. Луганська, у зв'язку з неналежним розглядом звернень про застосування недозволених методів слідства; суддями Алчевського міського суду Луганської області, Господарського суду Луганської області у зв'язку з винесенням завідомо неправосудного рішення; окремими працівниками виконавчого комітету Алчевської міської ради Луганської області у зв'язку з незаконним виділом земельної ділянки та з інших питань.

Супровідними листами від 07.09.2007, 24.09.2007, 27.09.2007, 09.02.2008, 17.04.2008, 18.04.2008, 22.04.2008, 23.04.2008, 18.06.2008, 23.06.2008, 26.05.2009,

4

03.06.2009, 10.06.2009, 17.08.2009, 03.09.09, 08.12.2009, 10.12.2009, 30.12.2009, 30.03.2010, 15.04.2010, 20.04.2010, 21.04.2010, 05.07.2010, 06.12.2010 за підписом заступника начальника управління – начальника відділу організації участі прокурорів у кримінальному судочинстві Генеральної прокуратури України Пам М.; супровідними листами від 17.01.2008, 20.03.2008, 07.04.2008, 11.04.2008, 02.06.2009, 26.10.2010 за підписом начальника Головного управління підтримання державного обвинувачення в судах Генеральної прокуратури України Шоріна М. (заяви щодо судді Алчевського міського суду Луганської області Лук'янової О.В. та з інших питань); супровідними листами від 19.02.2008 від 19.02.2008 за підписом в.о. начальника Головного управління підтримання державного обвинувачення в судах Генеральної прокуратури України Лобача В. (заяви щодо працівників СВ ПМ ДПА в Луганській області та з інших питань); супровідними листами від 15.05.2008, 16.09.2009, 29.09.2009, 27.11.2009, 30.11.2011, 02.12.2009, 20.08.2010, 26.08.2014 за підписом в.о. начальника відділу організації участі прокурорів у кримінальному судочинстві Генеральної прокуратури України Федюка Ю.; від 25.12.2009, 28.12.2009 за підписом начальника управління нагляду за додержанням законів органами податкової міліції Генеральної прокуратури України Годуєва О. (незаконні дії працівників СВ ПМ ДПА в Луганській області від 10.11.2010 за підписом начальника Головного управління нагляду за додержанням законів при провадженні оперативно-розшукової діяльності дізнання та досудового слідства Генеральної прокуратури України Дичаківського В. направлені до прокуратури Луганської області за належністю.

Решта заяв Канцари В.Д., які надійшли до Генеральної прокуратури України від депутатів Верховної Ради України з приводу судової тяганини у розгляді кримінальної справи щодо Канцари В.Д., дій працівників міліції, прокуратури та суду, незаконного притягнення до кримінальної відповідальності, фальсифікації матеріалів кримінальної справи та з інших питань, заступниками Генерального прокурора України 22.04.2008, 07.05.2008, 26.08.2008, 20.10.2009, 21.12.2009, 24.12.2009, 25.03.2010, 10.06.2010, 23.07.2010, 19.08.2010, 12.10.2010, 22.10.2010, 19.11.2010 та 16.12.2010 направлено до прокуратури Луганської області для проведення перевірки.

Судовим розглядом встановлено, що кожному з поданих Канцарою В.Д. заяв про злочини та скарг направлено до прокуратури Луганської області за належністю в порядку п. 3 ч. 2 ст. 97 КПК України 1960 року, а тому питання щодо проведення перевірки та прийняття рішення в порядку ст. 97 КПК України відноситься до компетенції прокуратури Луганської області і вирішенню по суті Генеральною прокуратурою України не підлягало.

Протягом 2007-2009 прокуратурою м. Алчевська та прокуратурою Луганської області проводились перевірки заяв Канцари В.Д. в порядку ст. 97 КПК України та виносились постанови про відмову в порушенні кримінальної справи, зокрема, щодо службових осіб Алчевського РУС ТОВ «Лео», слідчих податкової міліції Алчевської ОДП, суддів та інших працівників Господарського суду Луганської області, за відсутністю в їх діях складу злочинів, передбачених ст. ст. 364, 376, 375 КК України.

Поряд з цим, заяви Канцари В.Д. про злочини, вчинені на його думку працівниками податкової міліції, судьями Верховного Суду України та

Ленінського районного суду м. Луганська, службовими особами ТОВ «Лео», прокурорів Луганської області, вже були предметом судового контролю.

Так, постановою Печерського районного суду м. Києва від 25.08.2011 скаргу Канцари В.Д. на бездіяльність Генеральної прокуратури України при розгляді вказаних звернень, залишено без задоволення.

Крім того, відомості по заявам Канцари В.Д. прокуратурою Луганської області були внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань в порядку ст. 214 КПК України 2012 року.

Після проведення досудового розслідування винесено постанову від 31.05.2013 про закриття кримінального провадження № 42012030000000024 від 14.12.2012, у зв'язку з відсутністю в діях працівників правоохоронних і судових органів, ДВС м. Алчевська, понять, ознак злочинів, передбачених ст. 364, ч.3 ст. 206, ч.2 ст. 189, ч.2 ст. 371, ч.1 ст. 366, ч.2 ст. 365, ч.2 ст. 384 КК України.

Також, ухвалою слідчого судді Ленінського районного суду м. Луганська у справі № 437/6220/13 від 26.09.2013 позивачу відмовлено у задоволенні скарги на постанову слідчого про відмову у визнанні потерпілим у кримінальному провадженні № 42012030000000024 та визнанні незаконними дії слідчого.

Таким чином, кожна з заяв Канцари В.Д. знайшла своє вирішення в порядку п. 3 ч. 2 ст. 97 КПК України, частина заяв була предметом судового контролю, а тому дії Генеральної прокуратури України відповідають вимогам закону.

Статтею 56 Конституції України встановлено, що кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень.

Загальні підстави відповідальності за завдану майнову та моральну шкоду передбачені нормами ст. ст. 1166, 1167 ЦК України, відповідно до яких шкода, завдана фізичній або юридичній особі неправомірними рішеннями, діями чи бездіяльністю, відшкодовується особою, яка її завдала, за наявності вини.

Разом із цим, згідно із ч.2 ст.23 ЦК України моральна шкода полягає: 1) у фізичному болю та стражданнях, яких фізична особа зазнала у зв'язку з каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я; 2) у душевних стражданнях, яких фізична особа зазнала у зв'язку з протиправною поведінкою щодо неї самої, членів її сім'ї чи близьких родичів; 3) у душевних стражданнях, яких фізична особа зазнала у зв'язку із знищенням чи пошкодженням її майна; 4) у приниженні честі та гідності фізичної особи, а також ділової репутації фізичної або юридичної особи.

Спеціальні підстави відповідальності за шкоду, завдану саме органами дізнання, попереднього (досудового) слідства, прокуратури або суду, визначені ст. 1176 ЦК України. Ці підстави характеризуються особливостями суб'єктного складу заподіювачів шкоди, серед яких законодавець виокремлює посадових чи службових осіб органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, органи досудового розслідування, прокуратури або суду, та особливим способом заподіяння шкоди. Сукупність цих умов і є підставою покладення цивільної відповідальності за завдану шкоду саме на державу.

Шкода, завдана незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, органу розслідування, прокуратури або

суду, відшкодовується державою лише у випадках вчинення незаконних дій, вичерпний перелік яких охоплюється ч. 1 ст. 1176 ЦК України, а саме, у випадку незаконного засудження, незаконного притягнення до кримінальної відповідальності, незаконного застосування запобіжного заходу, незаконного затримання, незаконного накладення адміністративного стягнення у вигляді арешту чи виправних робіт.

За відсутності підстав для застосування ч. 1 ст. 1176 ЦК України, в інших випадках заподіяння шкоди цими органами діють правила ч. 6 цієї статті – така шкода відшкодовується на загальних підставах.

Загальні підстави відповідальності за завдану майнову та моральну шкоду передбачені нормами ст. ст. 1166, 1167 ЦК України, відповідно до яких шкода, завдана фізичній або юридичній особі неправомірними рішеннями, діями чи бездіяльністю, відшкодовується особою, яка її завдала, за наявності вини.

Так, під час вирішення спорів про відшкодування шкоди за ст. ст. 1166, 1167 України доказуванню підлягає: факт спричинення шкоди, протиправність дій заподіювача шкоди і його вина, наявність причинного зв'язку між протиправною дією та негативними наслідками.

Тобто, законодавець обов'язковою умовою для відшкодування моральної шкоди встановлює саме наявність вини особи, що її заподіяла.

Як передбачено абз. 2 п. 5 зазначеної постанови Пленуму Верховного Суду України, обов'язковому з'ясуванню при вирішенні спору про відшкодування моральної (немайнової) шкоди підлягають: наявність такої шкоди, протиправність діяннн її заподіювача, наявність причинного зв'язку між шкодою і протиправним діянннм заподіювача та вини останнього в її заподіянні. Суд повинен з'ясувати чим підтверджується факт завдання потерпілому моральних чи фізичних страждань, за яких обставин і якими діями (бездіяльністю) вони завдані, ступінь вини заподіювача, яких моральних чи фізичних страждань зазнав потерпілий, в якій грошовій сумі чи в якій матеріальній формі він оцінює пов'язані з ними витрати та з чого при цьому виходить.

Саме на позивача покладено обов'язок довести, якими діями йому завдано моральну шкоду, в чому вона полягає та з яких міркувань він виходив, визначаючи її розмір, надати докази на підтвердження вимог.

Згідно з п. 2 постанови Пленуму Верховного Суду України від 27.03.1992 № 6 «Про практику розгляду судами цивільних справ за позовами про відшкодування шкоди» розглядаючи позови про відшкодування шкоди, суди повинні мати на увазі, що шкода, заподіяна особі і майну громадянина або заподіяна майну юридичної особи, підлягає відшкодуванню в повному обсязі особою, яка її завдала, за умови, що дії останньої були неправомірними, між ними і шкодою є безпосередній причинний зв'язок та є вина зазначеної особи.

Позивач повинен зазначити, в чому полягає ця шкода, якими неправомірними діями чи бездіяльністю її заподіяно, з яких міркувань він виходить, визначаючи розмір шкоди, та якими доказами це підтверджується.

Проте позивачем не надано жодного належного доказу завдання моральної шкоди саме Генеральною прокуратурою України, а також причинного зв'язку між завданням шкоди та діями (бездіяльністю) Генеральної прокуратури України.

За ст. 81 ЦПК України доказуванню підлягають обставини, які мають значення для ухвалення рішення у справі і щодо яких у сторін та інших осіб, які беруть участь у справі, виникає спір. Доказування не може ґрунтуватися на припущеннях, кожна сторона повинна довести доказами ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог або заперечень.

Посадовими особами органів прокуратури будь-яких протиправних дій стосовно позивача не вчинено, доказів протиправності їх дій під час досудового розслідування у кримінальній справі позивачем не надано.

Так, відсутні будь-які судові рішення або висновки компетентних органів, окрім іншого, прокурора вищого рівня, якими б встановлено факт невиконання або неналежного виконання своїх службових обов'язків уповноваженими особами прокуратури під час досудового розслідування у зазначеній кримінальній справі.

Також, необхідно зазначити, що на теперішній час по кримінальному провадженню за обвинуваченням Канцари Д.В. остаточного рішення не прийнято, що в свою чергу виключає право позивача на відшкодування моральної та матеріальної шкоди.

З огляду на викладене прошу суд відмовити у задоволенні позовних вимог Канцарі В.Д. у повному обсязі.

*Додаток: докази направлено відправу
уголовного на 4 аркушах.*

Представник Генеральної
прокуратури України
(за довіреністю)

О. Губенко

І
:
:
Г
і
?
:
у
и
о
п